

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
 a havár lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

As „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félre 16 korona.
 Negyedre 8 korona.
 Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyezüszöcentiméternyi tőr hirdetői ára
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor.

Nyilttéri cikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

Még most is halogatják.

Kolozsvár, nov. 13.

Szél Kálmán miniszterelnöktől kezdve, a kormány valamennyi tagja jó darab idő óta minden kínálkozó alkalmat megragadtak arra, hogy az állami tisztviselők érdekei iránt való jó akaratukat hangoztathassák.

És nem csak ezt tették a kormány tagjai, hanem, szintén minden kínálkozó alkalommal egészen konkrét alakban pozitív ígéretek is tettek a tisztviselők fizetésének rendezésére.

Olyan régóta és annyiszor ígérték már a pozitívumokat, hogy a tisztviselők biztos reménnyel néztek már a közel jövőben sorsuk megjavulása elé, s egyik-másik már odáig ment, hogy eskomptáltatta is a reményeit.

Az ország közvéleménye is, mely a tisztviselők sorsa iránt ebben a kérdésben is őszintén érdeklődik — maga is abban a reményben volt, hogy a tisztviselők fizetésének rendezése már a legközelebbi jövőben ténnyé válik.

És hogy állunk ma?

Hát egyszerűen úgy, hogy a kormány tagjai most is lépten-nyomon hangoztatják a tisztviselők iránt való jóakarataikat, (mintha nekik ebből meg lehetné élni) ígérgetik e rendezésről szóló törvényjavaslat betérését és még azzal is kecsegtetik őket, hogy a törvénynek visszaható ereje lesz, tehát ha késik is a dolog, ám azért rövidsége egyetlen jogos érdek, vagy igény nem fog szenvedni.

És mi van az ígéretekkel a valóságban?

Hát bizonyos az ígért még ma is csak ígért s a javaslat még mindig késik az égi homályban.

Igen, mert hát a kormánynak minden más érdeknek kielégítése sürgősebb természetű, mint az, hogy az államalkalmazottjainak minden oldalról jog-saknak ismert érdekeit sürgősen elégitse ki, vagyis, hogy velük szemben a maga kötelességét idejében teljesítse.

Persze, ha katonai követelésekről volna szó, akkor a kormánynak rögtön a zsebében van a javaslat és azt menten le is tárgyalatja, mert a mit Bécsben megrendelnek, annak soron kívül kell teljesítenie.

Most is mindenféle ilyen természetű javaslattal hozakodott elé a kormány, a melyekkel pár hó alatt foglalkoztatni fogja a képviselőházat és mert ellenzéki részről különösen a védő törvényjavaslattal szemben heves ellenállás fog kifejtetni, a mi bizonynyára jó időt fog igénybe venni, a kormány majd elő fog hozakodni azzal, hogy a tisztviselők fizetéséről szóló javaslatot azért nem tudja tárgyalatni, mert hát az ellenzéki pártok nem engednek időt a kormánynak arra, hogy ezt az ügyet is letárgyalhassa.

A végén még oda fogunk jutni, hogy a tisztviselők sorsának megjavítása majd a kormány szerint az ellenzék ellenállása miatt nem válhatik valósággá.

Természetesen a kormány fog ezzel a váddal fellépni az ellenzék ellen, csak azért, hogy a maga mulasztását ezzel a taktikával fogással mentse ki, ám arra a kormány nem gondol, hogy ezen a szíttán mindenki keresztül lát és első tekintetre felfedezi, hogy a kormány szinte mesterségesen halogatja a tisztviselők fizetésének rendezését, mert hát a pénz kell a katonai szükségletekre, a civilista emelése címén az udvari lakások felhizlálására, csak éppen arra nem jut, hogy az államnak legterhebb munkát végző alkalmazottjait valahára megvalósulni lássák jogos igényeik kielégítését célzó kívánságait.

Hát ez az eljárás a kormány részéről igen gonosz és lelketlen taktikázás. Mert, ha valamely érdek sürgős kielégítést igényel, akkor első sorban a tisztviselők anyagi sorsának megjavítása az, a mely nem tűr halasztást s a mely nagyobb rázkodtatás nélkül el nem odázható.

Ezt talán ebben sz országban felesleges is bizonyítani, annyira megért már a kérdés a rendezésre és annyira tisztában van mindenki ezzel a dologgal.

Csak éppen a kormány nem akar tisztán látni és igaz jó akaratú cselekedni, hanem e helyet még most is

taktikázik, mintha bizony ezzel közelebb vinné a kérdést a végleges rendezéshez.

Nem ezt várták a tisztviselők a kormánytól, hanem a komoly ígéretek beállítását, melyet joguk van követelni.

A ki- és bevándorlás ügye. A képviselőház pénzügyi bizottságának keddi ülésén Komjáthy Béla és Barta Ödön a függetlenségi párt nevében sürgették a ki- és bevándorlásról, valamint az ezekkel összefüggő ügyekről a képviselőház elé terjesztett öt törvényjavaslatnak mielőbbi tárgyalását, mire Szél Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy a kormánynak is az az óhaja, hogy ezek a javaslatok is lehetőleg sürgősen a képviselőház elé kerüljenek. A miniszterelnök kilátásba helyezte, hogy a legközelebbi alkalommal, midőn a képviselőház jövő munkaprogramjáról szó lesz, erre nézve is javaslatokat fog előterjeszteni. Értesülésünk szerint a közgazdasági bizottság kedden, e hónap 18-án fogja a javaslatokat tárgyalni.

Körber bukása.

Az osztrák miniszterelnöknek, Körber urnak az állása annyira megrendült, hogy a kabinet formális lemondása már csak rövid idő kérdése Körber nem képes magának a parlamentben állandó többséget biztosítani, s soha az volt az igyekezete, hogy legalább a csehek és morvák támogatását megnyerje, az utóbbi napok különösen pedig a tegnapi nap eseményei teljesen diszkreditálták Körber politikáját, cserben hagyták őt a csehek és morvák s ez idő szerint legfeljebb Luegerre számíthat. Luegeréssel azonban szemben állanak a szociáldemokraták, a nagynemetek, a csehek, morvák olaszok, délszlávok. A lengyelek támogatása bizonytalan. A parlament a politikai csőd elé jutott és ép azért a kormánynak az a szándéka, hogy a képviselőház üléseit két hétre elnapolja s alkalmat nyújt a párt vezéreknél arra, hogy a helyzetről tanácskozzanak. Ha ez a tanácskozás eredménytelen marad, úgy hosszabb időre el fogják napolni a képviselőházat.

Ekkép akarja Körber bevezetni a visszavonulását, hidat akar építeni magának. A katonai javaslatok fiaszkója, a kiegyezés és nyelvkérdés ügye annyira kielestedek, hogy eddigi legmeghittebb hívei is elhagyni készülnek Körbert. A kormányellenes hangulat megnyilatkozott a mai reichsrathi ülésen, a mikor alig engedték szóhoz jutni. Körber minden pártnak ajánlotta a béke olaját, de a többség tüntetően zajongott és ellen-szenvenesen fogadta minden kijelentését. A kabinetválság e napokban a tetőpontra hág s beavatottak azt állítják, hogy Körber már a kiegyezés érdemleges tárgyalása előtt lemond. Ő maga bizalmas körökben kijelentette, hogy a kiegyezést nem tudja megcsinálni.

Tizenhét mentelmi ügy.

A képviselőház mentelmi bizottságának legutóbb tartott ülésén tizenhét mentelmi kérdés került tárgyalás alá s a bizottság ezekre vonatkozó javaslatait tegnap hozta nyilvánosságra a Ház tagjai között, tegnap osztották szét a jelentéseket.

Krasnay Ferencz mentelmi jogának felfüggesztését a budapesti kir. ügyészség kéri, hogy ellene hatóság előtt történt rágalmazás vétsége miatt az eljárást megindítsa. Molnár Jenő, mint a Csongrád-megyei Ellenőr kiadótulajdonosát kéri ki a bíróság. Három ígató tartalmú politikai cikket vonják felelőségre — felelős szerkesztő hiányában. Az ő kiadatását a szegedi ügyészség kéri. Eremita Pált becsületsértési pörben, mint terheltet akarja kihallgatni a nagy-kikindai járásbíró. Eremita ugyanis Orosz Pál törvényszéki bíró ellen olyan nyilatkozatokat tett, a melyekben a becsületsértés vétségeinek ismerve látszanak. Pavlovics Ljubomir tiltott zászló használata miatt került pörbe a törökbecsei főszolgabírósnál. Melence községben kétféle-piros zászlót használtak, a mikor Pavlovics programbeszédet mondott s ő a zászló eltávolítását nem mozdította elő. Gróf Forgách Antal párvialdal vétsége miatt akarják mint terheltet kihallgatni. Ólay Lajosra párbaj miatt 11 napi szabadságvesztés van kiszabva, ezt kell letöltenie. Boncza Miklós becsületsértés vétségével van vádolva, a mit Takács Endre kolozsvári főkapitány ellen követett volna el. Az előnyomozási iratok azonban hiányzanak. Ováry Ferencz szintén becsületsértés vétségével van vádolva. Takács Szilveszter vesprémi lakos panasza miatt, Lovász Márton nyomtatvány után való becsületsértés és rágalmazás miatt kéri ki. Holló Lajos mentelmi jogának felfüggesztését pedig egy régi párbajvétség miatt kiszabott büntetés letöltése

végett kéri. Pichler Győzöt két párbajvétség miatt kéri ki az ügyészség. Az egyik esetben semmiféle idézés neki kézbesíthető nem volt, s e miatt az ócsai kir. járásbíró-ság már előkarja vezettetni. Eötvös Bálint sikkasztás büntetével van vádolva. 2000 korona készpénz és 4000 korona értékű értékpapír forgó szóban, a melyet Fried Adolf, az erzsébetfalvi koronatarakészítővezető pénztárosa adott volna át Eötvösnek, mint az ítélet ügyészségnek óvadékképpen. Kubinyi Géza, Udvar Ferencz becsületsértés vétsége, Luby Géza, Gyórfy Gyula párvialdal vétsége miatt lesz kihallgatandó. A mentelmi bizottság Pichler Győzöt, Boncza Miklós és Pavlovics Ljubomir mentelmi jogát nem tartja felfüggeszthetőnek, a többi képviselőt kiadni javasolja.

Válasz

B. S. h. vallásandr emlékezésére.

A hallgatás beleegyezés. Nehogy B. S. ev. ref. h. vallásandr ur nézeteibe beleegyezni csak látszassam is, bátorodom — „az igazság, lélek és kedély” nevében, melyek még ki nem „ürültek” vallásos énkünkben pár észrevételt tenni.

Szép a lelkesülés, de a szép is csak akkor gyönyörű, ha nem eszméi és ember, ha egyszersint: igaz is.

B. S. urat a lelkesülés ihlette szállotta meg a reformáció emlék ünnepé alkalmából. Ezt senki zokon nem is veheti tőle, s nem is venné; ha lelkesülésében az igazságot, a mi „lelkünket” és „kedélyünket” nem sértend.

Már pedig véleményem az: hogy nem lehet öröm az, mi mást bánt; nem örvendeztető, a mi mást busít.

De, nem is az öröm és bánat, mint inkább az igazság nevében tesztek pár reflexiót.

B. S. ur lélekben visszazárlt, ameddig csak tud, a közép-korok ama forrongó időszakába, mikor az egyház maga is óhajtott az igazi reformációt, úgy felelt, mint alant, in capite et membris.

Hogy ama gyászos korszak előidézése nem az egyház hibája, ki-ki beismarhatja.

Avagy hibás-e az orvos, ha a fellépő epidémiák pusztítják az életet? Tudomány, életét, egészségét áldozza fel, s fájdalom, igen gyakran hasztalanul, mert a pusztító kor mindennél hatalmasabb!

Távol legyen tőlem, hogy az erkölcsi hibákat védjem, de állítom, hogy az a világ, az a közép-kor még se volt oly sötét, mint a minőnek B. S. ur látja.

Vallásos eszmék nem győrik ezt a kort? Állítja szónok ur. Ha az igazi, pártalan történelmet tanulmányoznánk, beismarhatnánk, hogy maga X. Leó is, — kit pedig az egyháztörténet se nagyon magasztal — megcáfolja B. S. nézeteit, midőn a kereszténység nagy nevéhez egy méltóságos emlékü: a szent Péter temploma építése eszméivel foglalkozik. Már pedig, hol és mikor templomépítésről gondoskodnak, hol ennek szükségességét érzik, legyenek azok akár katolikusok, akár mohamedánusok; buddhisták, avagy protestánsok; lakjanak Rómában, vagy Mekkában, a Ganges partján, vagy Seps-Szt.-Györgyön, eselik az a vád, hogy „vallásos eszmék nem győztörnek (sic!) a kort.”

Még súlyosabb vádat emel B. S. ur igazságtalanságban, midőn mondja: „Nép oktatással nem törődik senki!”

És mondja ezt Uram azon korról és nemzetekről általában, melyben a magyarok tudomány-művészet pártfogója, győzhetetlen hadvezére az igazságos királyi élt!

Hol vagy Mátyás király?

„Itt vagyok Kolozsvárt a Mátyás-téren.” Nem látja e szónok ur az Igazságot megmozdítani? Nem hallja? „hogy felbúró, hogy, hitre, tudományra, művészetre; hazámért, népemért mennyit áldoztam...” „Azzal a karddal, melynek az volt főkecsége, felirata: „Szentseges Szűz Mária! Esdő áldást Mátyás királyra”, mutattam utat fekete seregemenek, hogy nyögje Bécsnek büszke vára bus hadamat.”

S e dicső kor, melyre büszkén emléke-zünk, mely nemzeti nagy létként hirdeti, s melyért még manapság is illetve visszaidézéért sir minden magyar; majdnem a hitújítás korára esik, alig pár évtized választ el tőle. (Mi ez egy világ történetében.) És B. S. ur mégis azt írja, hogy a „nép oktatásával nem törődik senki.” Ezen nyilatkozata feljogosít, hogy szónok urnak figyelemfelhívja a kath. szemle 1902 év VII. és VIII. füzetére (kiadó: Szent István társulat Budapest), melyekben egy történet-tudós részletesen ismerteti Mátyás király alatti műveltségi állapotainkat.

Bizony, nekünk egy Mátyás király soha se lesz senki és semmi, igaz, hogy ő a reformáció előtt született.

Ne legyünk haláladatlanok. Ismerjük meg hazánk történetét!

De B. S. ur nemcsak merész, de igazságtalan is. Egy korszaknak bűneit, erkölcsi-telenségeit, az emberek hibáit, gyarlóságait a katolicizmusra veti, midőn festőien leírja, hogy Luther Rómába járt, hogy ott mit lát. Mint prédikál Savonarola, milyennek az emberek, hogyan telik az életük, s a végén nagy bölcsen felkiált: „Ime a katolicizmus világa!”

Engedje meg, de ezt a világot nem a katolicizmus teremtette. Amennyiben hibás volt, ezt a kort őnmaga szülte, miként e kornak szülte a protestantizmus is. Meg-

énekelte költőnk, hogy csak sást nemzenek a sasok, s a nyul csak nyulat szül, vagy mint Krisztus mondá a bojtortján nem terem szőlőt. De...

M. t. Biró Sándor ur! Ábrahám az igaz hit fenntartója a bálvány imádók közt nem maradt-e meg az igazság hirdetőjének? Avagy mit ártott Mózesnek Izrael hitetlensége? Avagy Jeremiás próféta volt a hibás, hogy Jeruzsálem nem tért vissza Urához, Istenéhez?

Hasonlóképpen mit tehet Krisztus egyháza, ha fiai eltérnek az erkölcs útjáról? Mit tehet, ha sokan elpártolnak, elszakadnak tőle, a hitben megfogytokoznak? Az egyház mindenkorban hirdette az igazságot, ostromozta a bűnt, javította a jóakaratu bűnöket. S erről a hivatásáról nem feledkezett meg soha. minden bizonynyal a hitújítás-korszakaiban sem. Felvette a harcot, feltette az üdvösség sisakját, kezbe vette a hit kétélű kardját, lelkesítve Krisztus ígérteitől: „a pokol kapui nem vesznek erőt rajtad” száll a sikra.

Ime, itt áll a katolicizmus! Igaz, hogy küzdve, de mindig győzve, megtámadva, de soha le nem győzve!

Végül m. t. h. tanár ur azt állítja, hogy „a költők beszélnek, a lelkiismeret nagy győtelmeiről! Igaz. Ha nem is győtelmeiről, de beszélhetünk mindnyájan a lelkiismeret szaváról, mely nemcsak fedd, de jutalmazó is.

Mivel nem tudom, hogy B. S. ur költő

zalma az elnöki tisztet gróf Bethlen Pálra ruházta: alelnök lett: Floth F. Adolf; jegyző: Nagy József; pénztárnok: Gyárfás Albert. A főkegyelet 5 alapító, 3 huszoronas, 3 négykoronás rendes, 27 kétkoronás rendes és 1 rendkívüli taggal s 1222 korona 89 fillér vagyonnal kezd meg új tevékenységét. Ez alakulás remélhetőleg jó példaadás lesz arra, hogy Szolnok-Doboka megyében a múlt század nyolczvanas éveiben elért kiváló eredményre való tekintettel, intézményünknek újabb gőzpontjai keletkezzenek. Örömmel jegyezzük fel e helyütt azon urak neveit, a kik a taggyűlés terén sikerrel fáradoztak. Ezek: gróf Bethlen Pál, Gajzágó Vilmos, Gyárfás Albert, dr. Szász Iván és dr. Wachsmann Ede urak, a kiknek a főkegyeleti közgyűlés fáradozatlan utánjárásukért külön is köszönetet szavazott.

Sport.

Az idei sampion. Az eddig elért legnagyobb rekordot is tulzárnyalta Szemer Miklós páratlan ügyességi zsokeja, a kis Bonta, a kinek idei összes győzelmei 99-re rúgnak. A tavalyi sampion Taral 90-re vitte fel. 1900-ban Witton volt a szerencse kényezetese fia 72 győzelemmel, 1898-ban Adams 68, 1897-ben szintén Adams 79 és 1896-ban Cleminson 67 győzelemmel. Bonát bókézu mecenása annakidején Angliába küldte ki, hogy elsajátítsa az amerikai lovaglás módját, melynek előnyeit most már senki sem tagadhatja, de amely jobban igénybe veszi a lónak lábait, mint a régi angol lovaglás.

Bákirályné a lángok közt.

A vigyázatlanság áldozata.

Casimir Delavigne francia költő fájdalmasan megkapó költeményt írt a fiatal leányélet szörnyű tragédiájából, Constanccról, a lángok martalékává lett királynőről. Hasonló veszedelm borzalma élté át néhány nap előtt a fővárosi táncoszték és társasösszejövetelek egyik szépséges királynője. Kekelfalussy Zsókefné, az Országos Statisztikai Hivatal elhunyt elnökének özvegye az év tulnyomó részét Gizella leánnyal együtt hontmegyei birtokán, Lonton, töltö.

A fiatal hölgy az egyik cselédleánnyal együtt a napokban *borszeztört* lement a pinczébe. A nyitott szeszecsd hordóból gázok áramlottak, amelyek a gyertya lángjától *hirtelen lobog*ottak. A cselédleány perc alatt *eleven fátyla* lett s Jekelfalussy Gizella ruhája is tüzet fogott.

A két nő rémez sikoltására és a pinczéből kicsapó lángokra figyelmessé lett a családnál látogatóban levő Jekelfalussy altábornagy, aki odarohanván, katonaköpenyét Jekelfalussy Gizellára borította s lélekjelenléte és gyors elhatározása által a szép fiatal lányt a legborzalmasabb tüzhataldól megmentette. Kevésbé szerencsés volt a cselédleány, aki szörnyen összeégett s hir szerint *bele is halt* a sebébe.

Mentés közben Jekelfalussy altábornagy az arcon, a nyakán és a karján égési sebeket szenvedett, nemkülönben megsérült özvegy Jekelfalussy Gizella állapota súlyos, de nem aggasztó. A fiatal hölgy és családja iránt az előkelő társaság körében általános részvét nyilvánul.

Egyleti élet.

Az „Erdélyi Múzeum-Egylet” orvos-termesztudományi szakosztálya 1902. november hó 14-én (pénteken) d. u. 5 órakor a belgyógyászati klinika tantermében (Mikó-utca) orvosi szaktulást tart.

Meghívó. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgató-választmánya 1902. évi november hó 15-én (szombaton) d. u. 3 órakor — Petöfi-utca 7. szám alatti helyiségében — rendkívüli ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség Tárgy: Egy mezőgazdasági termények és szükségletek értékesítésének és beszerzésének közvetítésére alakult társaság erkölcsi támogatás iránti kérése.

Meghívó az Egyetemi Kör választmányának f. év november hó 15-én (szombaton) délután 6 órakor az Egyetemi Kör elnöki irodájában tartandó IV. választmányi gyűlésre. Felkérlet-

nek a t. választmányi tag és tisztviselő urak az ügyrendtartás 104 §-ára való figyelemzésre. Kolozsvárt 1902. nov. 12. Szász Miklós V. s. k. e. i. főtitkár, Ady Lajos s. k. e. i. elnök.

SZÍNHÁZ.

X. asszony. Fedák Sári előjövetele anynyira lefoglalta a közönség érdeklődését, hogy a tegnap is üres ház előtt játszták színészeink Gavault és Berr bohózatát az X. asszonyt. Ez azonban nem hangolta le a jökevdű szereplőket, kik egy csomó nevetettő szituációt hoznak létre Bidouletnek mulatságos ámnázaja körül. Halmi Margit finom, előkelő és diskrét volt, mint mindig. Megyeri direktort, méltó partnerét — virágcsokorral lepték meg. Jóízű dolgokat produkáltak Papp M., Vécsei, Dezséri, Kassai, Jankó Abigél, Váradiné stb...

Nincs primadonna! Sajnos nincs. Ép úgy nincs Debreczenben, akár másutt. Vagy ha akadna, nem olyan, hogy a közönség állandó és lelkes érdeklődését öbren tartaná. Így járt *Makó* Lajos a debreczeni színház direktora is, ki primadonna nélkül ment bele a téli szezonba. Ujabbban a közönség nagyfokú közönyösségétől félve aztán primadonna szerződési körutrá indult — mint egyik debreczeni lap írja — *de eredmény nélkül.* Az elmés direktor most úgy segít magán, hogy előkelő vendégszereplésekkel fogja pótolni a hiányokat, a mit a jó debreczeniek bizonyára szívesebben vesznek, mint a szerződés szeint körülírt szereplők betöltésére képtelen rossz tagok, vagy a bosszantóan középszerű primadonnák „diszes seregét.”

Jakab Ödön darabja. Budapestről írják, hogy Jakab Ödön, a kiváló poéta szindarabot írt. A darab címe: *A jövevények.* A budapesti Nemzeti Színházban kerül először színpa.

Fedák Sári, színházunk vendégművészeje, ki tegnap este még a Vigszínházban játszott 27-er a „Csókon szerzett völégényben” a ma délutáni vonattal érkezett meg és egyenesen a színházhoz, hajtatott, hogy előadás előtt próbát tartson a ma esti „Három pár cipő” jelenéseiből.

A Bibliás asszony czimszerepét játsza holnap Fedák Sári, kinek Megyeri igazgató Kassai, Mátrai, Ligeti, Váradiné, Szegő, Gergely Giza és K. Árpási K. lesznek szereplő társai.

Csókon szerzett völégényben játsza Fedák Sári legújabb szerepét. Abrai Irén, a vándor színész triót: Kassai, Dezséri és K. Árpási K. játszik. A művésznő a szombat esti előadás után visszautazik, hogy vasárnap a Vigszínházban ismét eljátsza Abrai Irén, előadás után pedig rögtön visszautazik hozzánk, hogy hétfőn bucsu fölépéstül a „Lott ézredesei”-ben eljátsza nálunk legkitünőbb szerepét — Lottit.

Csiky Gergely emlékeztetése e hó 18-án a „Proletárok”-at fogják színpahezni T. Halmi Margittal és Tövélyi Margittal a két nő szerepben.

Orosz énekesek fizetése. A Pétervári és moszkvai császári színházak ez évi jelentése mostanában jelent meg. Kiténik belőlük, hogy a két színház 4 millió rubelnyi költségvetéssel dolgozik. Legérdekesebb rész a jelentésben, mely a művészek fizetéseiről számol be. Egy drámai tenor évi fizetése e szerint 12.000 rubel, egy lírai tenoré 9000 rubel, a második lírai tenorista 6000 rubelt kap, az első drámai szoprán 12.000, a második 7000 rubelt, egy lírai szoprán fizetése 6000—9000 rubel, egy koloratúrekesknő 8000, egy mezoszopráné 7000, egy konra altanistóné 8000, egy baritoné 7000—9000, egy basszistáé 6000—9000 rubel. A császári színházak igazgatóinak évi fizetése fejenként 11.000 rubel, a főrendezőé 5000, az első karnagyé 7000 rubel. Egy közönséges zenekari tag átlag 720 rubelt kap, a prima ballerínának pedig 6000 rubellel kell beérnie csakugy, mint a hogy az énekkar tagjainak 600—1200 rubellel.

tisztába akarok jönni. Te azt mondd, hogy midőn Weston Kórának azt írtad, hogy a barátság és jóakarat alapján lépsz vele házasságra, határozottan és elég világosan azt is megmondtad, hogy köztetek nem volt szerelem.

— De vajjon éppen olyan világosan tudtára adtad-e, hogy azóta jött valami az életedbe, ami mindent megváltoztatott — tényleg azt, hogy egy más nőt szeretsz?

— Nem — válaszolá Russell lassu hangon.

Szóval nem mondtam meg — de azt hiszem, hogy gyanítja.

— Nem gondolod, hogy meg kellene neki mondaní?

Russell felemelkedett a székről és a szemiei kitágultak.

— Oly sokat gondolkoztam arról míg végre bele zavarodtam. — Néha kísértetbe jöttem azt tenni és azt mondtam magamnak, hogy az a becületes ut, melyet követnem kellene és aztán azt gondoltam, hogy olyan brutális dolog volna, annak a leánynak, aki engem szívénak a legjobb szerelmével megtisztelt, azt mondani!

— És attól félted, hogy a kívánság atyja volt azon gondolatnak — azon reménynek, hogy a Kóra büszkesége tüzet fog és ő rögtön visszaadja a szabadságot,

— Főleg erre a pontra van szükségem a tanácsodra. Helyes volna e ilyen vallomás által jutni a szabadságomhoz, mely után oly gyakran vágyodom? Helyes volna-e megkönyebbülést nyerni magamnak azon az áron, mely neki talán keserű fájdalmat és lealázodást okozna?

— Kingston, remélem, hogy nem fogsz engem önhitt hűu számárnak gondolni azért, mert azt hiszem, hogy az Kórának fájna. — Mert tudod — ő szeret engemet és természetesen vannak egyéb dolgok — Valton udvar, a birtok helyreállítása ott és a vidéken az első lady szerepét játszani.

— Ő mindezekre nagyon sokat ad, de

Adrienne Lecouvreur mint opera. Milánóból jelentik, hogy Francesco Cilea, egy fiatal kalabriai zeneszerző Adrienne Lecouvreur című operája, melyet az ismert dráma nyomán Colauti olasz poéta dolgozott át operaszíveggé, a milánói színházban nagy sikert aratott. A dalmú szövege hatásos, zengje dallamos és helyenként nagyon értékes. A czimszerepét Pandolfini, szász Móríc szerepét a híris Caruso énekelte.

Erd. r. k. státus gyűlés.

Kolozsvár, nov. 13.

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg ma d. e. az erd. r. k. státus-gyűlés.

A gyűlést megelőzőleg gr. Majláth Gusztáv püspök a piaristák templonában teljes segédlettel ünnepélyes szentmisét tartott. A misén jelen voltak az egyházi főméltóságok teljes számmal. Szentmise után felvonultak a r. k. főgimnázium disztermébe, a hol kezdetét vette a tagok igazolása, mely abból állt, hogy mind az egyháziak, mind a világiak, neveiket a jegyzőknél feljegyeztették.

D. e. 10 órakor br. Jósika Samu világi elnök küldöttséget bízott meg, hogy a püspököt a jelen gyűlésre meghívja.

A püspök megjelenvén, éljenzéssel fogadták.

Ezután megtartotta megnyitó beszédét. A mi összejöveleteink, gyűléseink — ugymond — saját ügyeinkkel foglalkozunk.

Azzal foglalkozunk, hogy miként lehetne a közéletet, egyházunkat és iskoláinkat minél virágzóbbá tenni?

Püspökségem 6 évében vagyok, (éljenzés). Nem emlékszem, hogy honfi társaim közül bárkinek szabad belső meggyőződését, sérténi és érinteni akartam volna.

E tekintetben a lelkiismeretem tiszta és nyugodtan állók a jó Isten előtt.

Tisztelem a lelki szabadságot, a mások meggyőződését.

Ettől nem tántorítok el senkit.

Hogy felszólalok, azért teszem, mert a félreértést elhárítom és a vélemény eltéréseket kiegyenlíteni akarom.

A békés együtt élés együttműködés akadályait elhárítani kívánom. Vádolnak azzal, hogy az Eke zászlóját közösen felszentelték elmulasztottam.

Nem azért történt ez, mintha nem becsülém a többi felekezeteket és azok vezetőit.

Történt azért, mert az egyháznak szigorú törvényei vannak. Ezek tiltják egyházi ügyekben a közös működést.

Én kész vagyok minden áldozatra, de egyházunk és annak törvényei iránt hűtelen nem lehetek.

Ráter ezután a püspöki czim kérésre is.

Ő nem gondolta hogy a püspöki czim kérdése oly háborúságot fog okozni. Ezt a háborút ő nem provokálta. Ha tudja vala előre, a czim kérdésre vonatkozó rendelet sem provokálta volna.

Mert ő eddig e rendelet nélkül is, az volt a mi most, az lesz mint Krisztus helytartója, Isten kegyelméből *erdélyi püspök!* (éljenzés).

Azzal vádolnak továbbá, hogy téríték. Vesztegetek. Pénzt adok. Súlyosak e vádak. Becsületemre mondom, hogy ezeket soha nem tettem, lépjen elő az, a ki ilyet reám mondhat.

Nap-nap után hallom, látom s számos levélből olvasva tapasztalom, hogy felajánlják nekem pár frterjt más vallásfelekezetiek a lelki ismeretüket. Ez a demoralizáció szomorú tünete.

E leveleket elégeti.

A térítésre nézve azt mondja, hogy habár sokszor mulasztást követ el, de nem térít ő; midőn meghívják, meglátogatja a protestáns testvéreket is, ám ma is protestánsok azok, a kiket meglátogatott és vigasztal szavakkal látott el.

Ő, ha a szónak, a szeretetnek fegyvereivel térítene, abban sem lehetne semmi hibát találni.

Ez az ország addig volt erős, a mig teszhárc az erőket meg nem osztotta.

Belátja azt, hogy ma hazánkat veszély fenyegeti.

engemet is szeret és ezt teszi oly kimondhatatlan keménynyé a dolgot!

— És azt megtudom érteni válaszolá Kingston, de a kérdésnek egy másik oldala is van. Ha úgy érezve a hogy most érzés, feleségül veszed, ha bár hiszem, hogy kitűnő jó férje lennél, mindig lenne valami hiányosság.

— Ő azt gondolta, midőn jegyesed lett, hogy idővel meg fogja a szerelmedet nyerni. De a dolgokat egészen más színbe állítja az a tény, hogy reá nézve a te szíved örökre el van veszte.

Ez jogot ad neki, hogy keserű szemrehányásokkal illessen a miért megcsaltad őt, amiért nem adtál neki alkalmat a visszavonulásra, midőn ez a változás történt rajtad.

Barátom én tisztetem a te aggályaidat, de az én véleményem szerint, ilyen esetben kötelessége a férfinak megmondani az igazságot és aztán az asszony határozata mellett maradni.

Russell keményen vette a lélegzetét. Ő még mindig bizonytalanságban volt a felett, hogy mi lenne a Kóra válasza, mert az bizonyosan gyantított már, hogy ő mást szeretett és még sem ajánlotta fel, hogy vissza adja a szabadságát. De megeshetik, hogy azt fogja tenni és ez az eshetőség elég voltarra, hogy a szíve sebesebben dobogjon.

— Alig mert arra gondolni, hogy milyen érzés lesz magát ismét szabadnak érezni.

Ferenzi Károly. Kovács Lajos, dr. Balázs András, Csiki János, Jancsó Ernő, dr. Bilinczy Lajos, Prokapek Samu, Fehér Sándor, Tamási Áron, Pál István, Sánta János, Fejér Manó, Rettegi Géza, Hassák Vidor, Fejér Gerő, dr. Balázs Endre, Pál Antal, Sebestény Mózes, László Polikárp, Császár Károly, Hoszu Ferencz, Péter József, Butyka Sándor, Szabó György, Schwör Sebestény, Bárány Lukács, dr. Vajda Gyula, Kozár Ferencz, Sárdy Gyula, Bíró Béla, Neuhirer Ödön, dr. Erdélyi Károly. Világiak: Korbul Bogdán, dr. Farkas Lajos, Gidófalvi Géza, Szvacsina Géza, Heppes Miklós, gróf; Nemes János, Bartha Ignát, Lázár János, Haller Rezső, Matskási Pál, Emberi Árpád, Bálint József, br. Rudnyánszky Béla, gróf Béli Ákos, Simay Gergely, Szabó József, Dörgő Albert, br. Szentkereszti Zsigmond, Beteg Imre, gróf Béli Ferencz, Merza Lajos, br. Rudnyánszky József, br. Jósika Gábor, Bethlen János, Béli Tiivadar, Cserni Béla, Pótsa József, Kab-deo Ferencz, Miss Olivér, Pótsa Bertalan, Szász Béla, br. Bornemisza Tiivadar, Csedő István, br. Huszár Károly, br. Apor István, dr. Zakariás János, Maly István, br. Apor György, Novák Ferencz, br. Jósika Samu, Kis Bálint, Lovag Oelberg, Ágoston Lajos, Marosy Ferencz, gr. Béli Kálmán, Cseh Vilmos, Sándor János, Papp Farkas, gróf Zichy István, Deák István, Vertán Endre, Angyal József, Sonner Vilmos Török Antal, dr. Menyhárt Gáspár, Ugron Gábor, br. Jósika Lajos, Wagner Géza, Szamosi János, Lázár Farkas.

— **Ebéd.** Majláth Gusztáv püspök ebédet adott az egyház-gyűlés férfainak. Az ebéd a Központi Szálló disztermében volt, a menü a következőből állt: Jércze leves. Balatoni fogas remolád mártással. Vadsertés rózsaszál. Pulykásitt gyümölcs-befőtt. Ananás plombiere. Vegyes gyümölcsfélék. Fekete kávé. Borok: Asztali bor (1874-iki Pecsényebor), Mácsai piroshor. Borvizek. Ugy az ételek, valamint az italok is kitűnőek voltak.

— **Felolvasó estély.** A Szent Antal féle gyermekmenház javára rendezett felolvasási sorozatban tegnap óriási közönség jelenlétében tartott meg az idei harmadik estély a főgymnásium disztermében élénk érdeklődés mellett. Az estélyen a Mária énekar négy darabban szerepelt, mindenike élénk tetszésben részesült. *Némethy* Lenke tanítónő „A Szentháromság titka”, *Demjen* János joghallgató „Szent István végsőhája” című költeményeket szavalták el sürti tapok között. Az estély fény pontját *Schwarz* Adel igazgató tanítónő felolvasása képezte, a ki élénk érdeklődés között nagyérdéki utijegyeket olvasott fellegutóbbi norvégiai utjáról. A pompás felolvasás után percekig tartó taps és éljenzés hangzott fel, s a kitűnő felolvasót minden oldalról meg gratulálták. Az estélyen jelen volt gróf *Majláth Gusztáv* Károly püspök is, a ki nagy érdeklődést keltő beszédben mondott köszönetet a közreműködőknek.

— **A katonai javaslatok.** N.-Váradról írják:

A katonai létszám felemeléséről a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat-tervezet az egész országban nagy visszhangot és felháborodást keltett. Budapest székesfőváros felirattal intéz a képviselőházhoz; Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának több tagja hasonló szellemű indítványt adott be Nagyvárad városához. Ugy Budapest főváros pártolása végett megküldött felirata, mint a Szokolya és társai által beadott indítvány a holnapi közgyűlés elé kerül. A városi tanács, mint állandó választmány tárgyalta a kérdést. A tanács tagjai között akadtak, kik napirendre tértek volna a kérdésben, a többség azonban elhatározta, hogy előterjesztésében javasolja a város közgyűlésének, miszerint írjon fel a törvénytervezet ellen a képviselőházhoz és a kormányhoz. Ezek után a közgyűlés valószínűleg elfogadja a javaslatot.

Nem tudjuk, hogy Kolozsvar város tanácsához megérkezett-e már Bpest átirata ez ügyben, de elvárjuk, hogyha megjön, a Tanács azonnal tárgyalja s hívjon össze a polgármester rendkívüli közgyűlést, hogy Kolozsvar város törvényhatósága is kifejezhesse megbotránkozását és tiltakozását a katonai javaslatokkal szemben. Addig is azonban elvárjuk, hogy a *bizottsági tagok* részéről is adassék be indítvány, hogy Kolozsvar is foglaljon állást a katonai javaslatok ellen s tiltakozzék felirattal a tervbe vett katonai felemelés ellen.

— **Mátyás király feje.** A Kolozsvar felállított lovas-szobor fő alakjának, Mátyás királynak a feje mintáján a kolozsvari Országos Történelmi Ereklye Múzeumnak ajándékozta dr. Fadrusz János akad. szobrász. A Mátyás alakja, mint tudjuk, 3-szoros nagyságban készült s így maga a fej, melyet csinos talpazattal most küldött le a szobrász, meghaladja az 1 métermérszt. Az értékes szoborral fel fogják a múzeumban már a közlebbi vasárnap állítani.

— **Kirándulások szervezése Kolozsvarra.** A főváros urai és a közép iskolák tanulóinak nagyon megfogják könnyíteni azt, hogy Kolozsvarra kiránduljanak, megtekinteni a Mátyás király lovas-szobrát a megégni a város történelmi nevezetességeit. E tárgyban Fekete Nagy Béla tanácsos elnökelele alatt gyűlés volt tegnap Kolozsvar város tanácsában. Megbeszélések tervek. Egy-egy vasárnapra terjedő társas kirándulást terveznek. Az urak szombatán d. u. gyorsvonattal egy-két külön kocsi-ban jönnek le. A tanulók az éjjeli szembélyvonatok egy-egy kocsiával. A vasárnapot töltenék Kolozsvar s este a személy-vagy a gyorsvonattal visszautaznának. Az előkelőbb szállodások 20—35%-o engedményt keltetnek a látásból a szoba-áraknak, hasonló kedvezményt az ételek, italok áráinak.

A diáksereg a kolozsvari tanítványok internatusaiban lesznek elszállásolva. Méréselt árért ott fognak étkezni is. A részletek kidolgozására az EKE.-et kérték fel a tanulók kirándulásaira nézve. A fővárosi

társaságok kirándulásainak legelőnyösebb módózatát Budapestben fogják megbeszélni. Ebből a célból a Dessewffy elnöklet alatt alakult idegen forgalmi testületet egyetértőleg kiegészítik elő a kirándulások. A város részéről Budapestre utaznak a részletek megbeszélésére: Fekete Nagy Béla, Kuskó István, Merza Lajos törv. h. biz. tagok, Kovács János tanár, a turistika legbuzgóbb apostola. Ha a helyi kirándulásokat rendszeressé tehetik, az esetben a tavasz megnyitálva kiterjesztik azokat a közel fekvő, vadregényes gyalui havasok ölébe is.

— **Mit tudnak a külföldi könyvtárak Kolozsvarról?** A külföldi egyetemek és egyéb tanártársaságok könyvtárainak igazgatóságai Kolozsvarról nagyon keveset tudnak. A legtöbb úgy tudja, hogy Osztrák-Magyarországon van. Kolozsvar létezéséről már nem birnak tudomással. Csak Klausennér létezik a külföldi tudományos emberek előtt. Földrajzokból, mappákban, csak ezen a címen ismerik a kincses várost, melynek már eddig 63 külföldi könyvtár igazgatóság közönte meg a Mátyás-Emlékkönyv díszpéldányát. Egyik így czimezte a levelet Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármesternek:

Mnsr.
S. Gesa polgármester
Hungarie. Klausenburg.

Ez nyilván azt hitte, hogy a gesák itt tanyáznak. A másik meg előkapta a szótárt s alaposabban czimezett ilyképen:

Ur
Svacsina Géza
polgármester
Kolozsvar.

Rendre-rendre a tudomány emberei is megtanulják, hogy Kolozsvar az nem Klausenburg, Flodor nem Celestin.

— **A „Bethlen-Kör.”** A következő sorok közlésére kérték fel bennünket:

Az idők jelét észrevette az ifjúság is s tömörül. — Tömörül munkára hazárd, egyházért, de a *türelmesség* szép jelszavával zászlóján. A protestáns egyház öröme, fájdalma, emelkedése, süllyedése *mindig közs volt* a hazával, a nemzeti étellel. Ezért nyújtottak segítő kezét nem egyszer szabadulv gondolkodásu katolikusok protestáns testvéreiknek. Példa erre az 1790—1-i országgyűlés; a 40-es évek szabadulv mozgalma. (Beöthy Ödön és mások) az 1859-i patens küzdelem stb. Ma is „megnehezült az idők viharos járása” a protestánsok fölött s vajjon nem tapasztalható-e ugyan-ez s az ezzel kapcsolatban álló bomlás, süllyedés jele az egész nemzeti társadalomban is. Ezért indult munkára a kolozsvari protestáns intelligens ifjúság s ezért jelentkezett már is *több katolikus ifju „a Bethlen Kör tagjaul.* Ime élénk bizonyága annak, hogy nem tisztán vallási, nem felekezeti mozgalom ez s a mi leginkább kiemelendő: *uem kizárólagos.* Az érdeklődés, a rokon-szeny városszerzte igen nagy körünk iránt s tagokul igen tömegesen iratkoznak be a helyi főiskolák ifjai. Az alakuló gyűlés e hó 16-án (vasárnap) d. u. fél 3 órakor tartatik meg a ref. kollegium nagytermében. A kolozsvariak e gyűlésére a pesti „Bethlen kör” is elküldi képviselőjét *Miklós Elemér* elnök személyében.

E hírrel kapcsolatban adjuk még az előkészítő bizottság egy hozzánk intézett levelét.

Tekintetes Szerkesztő!

Némely lapok azon hírelv szemben, — mely mozgalmunkat Bánffy báró szombati beszédével hozza kapcsolatba — az egyszerű igazság kedvéért kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy előkészítő munkáidinket már napokkal az egyh. ker. közgyűlés előtt megkezdettük s számos előterjesztetet tartottunk. Ki ily mozgalmakban csak bármily kis részben is munkás volt valaha, az nagyon jól tudhatja, hogy oly nagyobb gyűlés, — melyen több mint 300 ember jelenik meg — elő szoktak és elő is kell készíteni.

Kolozsvar 1902. november 13.

Az előkészítő bizottság.

— **Magyarország gyümölcstermelése.** Hazánkból gyümölcsöt nagyban exportáló ország csak akkor lesz, ha a termelőket nem mint eddig száz meg száz fajta gyümölcsöt, hanem csak egy-két, az illető vidék klimatikus és talajviszonyainak megfelelő gyümölcsfajtát termelnek. Darányi földmívelésügyi miniszter megbizta Molnár István, a gyümölcstermelés országos miniszteri biztását, hogy *vidékenként jelölje ki a megfelelő fajtákat* s mivel egy-egy jobb fajtának elterjedését éppen az nehezíti meg, hogy megfelelő készlet nem áll a gazdák rendelkezésére: utasítsa Molnárt, hogy az állami faiskolákban az illető vidéknek megfelelő gyümölcsfajtát termesztessenek. A miniszter egyben megbizta Molnárt, hogy állítson össze olyan utmutatót, mely a gazdákat tájékoztatja, hogy az állami faiskolákban, a szakiskolák kertjeiben milyen fajta fák, oltóvesszők és szőlődványok és mily áron szerezhetők be.

— **Tiszviselők gyűlése.** Az „Állami Tiszviselők Orsz. Egyesülete”-nek törzsi-vidéki köre 1902. nov. 18-án d. u. 4 órakor a kir. törvényszék főtárgyalási termében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Lónyay grófné budai háztulajdonos.** Lónyay Elemérné grófné, Stefánia főhercegnő, aki eddig is szívesen időzött a magyar fővárosban, ezental bizonyára még gyakrabban lesz közöttünk, mivel — mint az E. U. írja — állandó otthonot rendez be magának Budapest. A grófné ugyanis a budai vár oldalán gyönyörű helyen fekvő házat vásárolt, a hol gyakrabban szándékozik tartózkodni. A ház, a melyről szó van, az Albrecht-ut felső végénél, a Csónak utca 1. száma alatt van. Kétemeletes, szépen gondozott kertben fekszik s erkélyeiről pompás kilátás nyílik a Dunára és a pesti városra. A magasabban fekvő Albrecht-utról egy kapu egyenesen a második emeletre visz, a hol most Forinyák Gyula nyugalmozott altábornagy lakik. Ebben a lakásban óriási fogadó terem van, ahol Lónyay Menyhért gr. a palota építője, miniszterelnök korában fogadta vendégeit. A ház mostanig kiskoru Lónyay Pálma grófnő tulajdonosa volt. Lónyay

Elemér gróf és neje százhatvanezer koronáért vásárolták meg.

— **A szászvárosi állami leány iskolák tanítótestülete** a szegény tanulók felségélyezésére műkedvelői előadást tart f. hó 15-én. Lesz előkép és két színelőadás. Közreműködnek: Bodor Aladár, Bartha Mimi, Szántó Károly, Lengyel Klára, Bod Péterné, Tokaji Eliz, Nagy Ödön, Hajtmann Etelka, Firtos Ferencz, Csűrös Pálné, Antos Irma, Makky József urak és urhélygek. Előadás után táncmulatság következik. Az estély iránt nagy az érdeklődés. Vidékről is sokan készülnek részt venni.

— **Fejérváry ezrede.** Az ország közvéleménye a legutóbbi napokban kétségen felül sokat foglalkozott Fejérváry miniszterrel, a ki erre a póttartalékos behívásáról szóló törvényjavaslatával adott alkalmat. A jelenlegi úgy szintén Fejérváry miniszterrel kapcsolatos, amennyiben az ő szegedi ezredéről, a 46-ik gyalogezredről van szó. Ennek az ezrednek az elmúlt évben szolgált önkéntesei közül ugyanis többen, akik sikerrel tették le a tiszti vizsgát, német nyelvi litografált levelet kaptak, a mely magyar fo dításban a következőképpen hangzik:

„A 7. hadtestparancsnokság 3767. számu, ez év július 3-án kelt rendelete alapján értesítjük, hogy ezuttal nem terjeszthetjük elő tartalékos tiszte való kinevezésre, mivel nem beszél a német szolgálati nyelvet. Azt, hogy ön erről tudomást szerzett, köteles felzetleg postafordulattal jelezni.”

Mint Szegedről értesülünk, az érdekelt önkéntesek sérelmüket a képviselőház elé viszik, amivel az ott ugyis jócskán felgyülemlett katonai ügyek száma ujra megsza- porodik.

— **A „Folies Caprice” bűnügyi zárlat alatt.** Budapestről írják: Friedmann Adolf, az Ósbudavára-mulató tulajdonosa, két esztendővel ezelőtt társas viszonyba lépett Leitner Henrikkel, a Folies Caprice igazgatójával. A szövetségesek azonban csakhamar szétváltak s amikor a szerződést felbontották, Leitner 70 ezer koronával volt adósa Friedmannnak. Az adósság törlesztésére vonatkozólag közjegyző előtt oly megállapodás jött közzétűlt létre ekkor, hogy Leitner a Folies Caprice jövedelméből husz százalékot enged át Friedmannnak, mindaddig, amíg az egész összeget le nem törleszti. Közben történt azután, hogy Leitner társas viszonyba jutott Keleti Henrikkel s így Leitnert már csak a fele jövedelem illette meg, amelynek arányában akarta azután fizetni a 20 százalékot Friedmannnak, ami eszerint az egész jövedelem 10 százalékának felel csak meg. Friedmann így a szerződés kijátszását látta s fejleltést tett Leitner Henrik ellen a főkapitányságon. A rendőrség a panaszos álláspontjára helyezkedett bűnügyi zárlatot vezetett a Folies Caprice jövedelmére.

— **Főuri vadászatok.** Harmoncourt Felix gróf écskai (Torontálmege) uradalmában négy napig tartó róka vadászat volt, amelyen 120 róka került terítékre. A vadászatok részt vettek: Ferencz József braganzai herczeg, Hardegg gróf és grófnő, valamint leányuk, Orlovsky gróf, Khevenhüller gróf, Gyertyánffy főszolgabíró és Schmettnlov gróf. — Nagy vadászat volt ezenkívül Csekonics Endre gróf torontáli uradalmában is, amikor 447 darab vad került terítékre. Résztvettek a vadászatban: Csekonics Endre gróf, Csekonics Sándor gróf, Csekonics Gyula gróf, Orcey Elek báró, Vay báró, gróf Cippi és Bubics József.

— **Megmérgezett levél.** Titokzatos bűneset foglalkoztatja mostanában a moszkvai rendőrséget. Egy előkelő ifju hölgy férje távollétében levelet kapott. Az asszonyka felbontotta a borítékot, melyre nyilván női kéz írta a címzést s a benne levő fehér papírlapon ezt a két szót olvasta: „Gondolj reám!” Ezután hirtelen elszédült s eszméletlenül rogyott a földre. Mellette játszadozó gyermeke szintén kezébe vette a levelet s ugyancsak elájult. A rendőrség megállapította, hogy a titokzatos levél mérgebe volt áztatva, de íróját mindeddig nem tudta ki- nyomozni.

— **Esküvő elől a halálba.** Bécsből telefonálják. A Károly-templomban egy Ess Frigyes nevű vállalkozónak házasságot kellett volna kötnie egy bécsi építész leányával. Az esküvő elmaradt, mert a házasság előtt közvetlenül a völgyégy agyonlétet magát. Tetének oka ismeretlen.

— **Merénylet egy kritikus ellen.** Drezdából táviratozzák a P. L.-nak: Starcke tanárt, a Dresdener Nachrichten kritikását, egy amerikai énekesnőről írott kedvez

